

NORĒĶINU KĀRTĪBA PAR DABASGĀZI MĀJSAIMNIECĪBAS LIETOTĀJIEM

**Norēķinu kārtība apstiprināta saskaņā ar Latvijas Republikas
Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumu Nr.1048
“Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” 46. punktu**

Norēķinu kārtībā lietotie termini:

Sistēmas operators	– akciju sabiedrība “Latvijas Gāze”
Mājsaimniecības lietotājs	– galalietotājs, kurš pērk un izlieto dabasgāzi savā mājsaimniecībā paša vajadzībām (galapatēriņam), izņemot komercdarbības vai cita veida profesionālās darbības vajadzībām
Tarifs	– dabasgāzes diferencētais tirdzniecības gala tarifs
1048. noteikumi	– Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumi Nr.1048 “Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi”
Skaitītājs	– dabasgāzes patēriņa skaitītājs (norēķinu uzskaites mēraparāts)
Norēķinu periods	– kalendārais mēnesis

I. Vispārīgie noteikumi

1. Norēķinu kārtība attiecas uz Mājsaimniecības lietotājiem, kuri pērk dabasgāzi no Sistēmas operatora un norēķinās par to pašapkalpošanās kārtībā pēc izlīdzinātā patēriņa maksājumu sistēmas.
2. Maksājumi šīs norēķinu kārtības (turpmāk – Norēķinu kārtība) izpratnē ir maksa par dabasgāzi, akcīzes nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis (PVN). Maksājumi tiek aprēķināti saskaņā ar Sistēmas operatora apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto dabasgāzes apgādes tarifu piemērošanu.
3. Maksājumi par dabasgāzi Mājsaimniecības lietotājam ir jāveic 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda beigām.
4. Par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kurā nauda ieskaitīta Sistēmas operatora norēķinu kontā.
5. Par katru nokavēto maksājuma dienu Mājsaimniecības lietotājs maksā Sistēmas operatoram nokavējuma procentus par kavētiem norēķiniem 0,15 % apmērā (turpmāk – nokavējuma procenti) no nokavētā maksājuma kopsummas (turpmāk – Galvenais parāds).
6. Galvenais parāds ietver nokavētos maksājumus par dabasgāzi, akcīzes nodokli un PVN. Nokavējuma procentus aprēķina Sistēmas operators, sagatavojot Mājsaimniecības lietotāja dabasgāzes gada patēriņa pārskatu.
7. No Mājsaimniecības lietotāja, kuram ir parāds, saņemto summu Sistēmas operators vispirms ieskaita nokavējuma procentu dzēšanai, pēc tam – Galvenā parāda (proporcionāli, sākot no

vecākā) dzēšanai (turpmāk abi kopā – Parāds). Ja no Mājsaimniecības lietotāja saņemtās summas Parāds ir pilnībā dzēsts, atlikumu Sistēmas operators ieskaita kā avansa maksājumu.

8. Ja Mājsaimniecības lietotājs 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda nav samaksājis par dabasgāzi, Sistēmas operators ir tiesīgs pārtraukt dabasgāzes padevi saskaņā ar pušu vienošanos vai 1048. noteikumos paredzētajā kārtībā.
Ja Mājsaimniecības lietotājs ir nokavējis maksājumu, Sistēmas operators var nosūtīt Mājsaimniecības lietotājam ATGĀDINĀJUMU un/vai BRĪDINĀJUMU par dabasgāzes padeves pārtraukšanu un Parāda piedziņu. Izdevumus, kas Sistēmas operatoram rodas saistībā ar vēstuļu nosūtīšanu Mājsaimniecības lietotājam un Parāda piedziņu, sedz Mājsaimniecības lietotājs.
9. Ja Sistēmas operators konstatē pārkāpumu, kura rezultātā Mājsaimniecības lietotājam ir samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, Sistēmas operators pārtrauc dabasgāzes padevi un sastāda aktu divos eksemplāros, no kuriem vienu eksemplāru izsniedz Mājsaimniecības lietotājam. Akts ir spēkā arī tad, ja Mājsaimniecības lietotājs atsakās to parakstīt.
10. Ja tiek konstatēts Norēķinu kārtības 9. punktā minētais pārkāpums, Mājsaimniecības lietotājs samaksā Sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju. Sistēmas operators aprēķina izlietotās dabasgāzes daudzumu saskaņā ar Norēķinu kārtības 1. pielikumā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām. Kompensāciju par izlietoto dabasgāzi aprēķina, reizinot izlietotās dabasgāzes daudzumu ar Tarifu divkāršā apmērā. Mājsaimniecības lietotāja izlietoto dabasgāzes daudzumu aprēķina par laika periodu no pēdējās Sistēmas operatora izdarītās pārbaudes vai par laika periodu no Skaitītāja uzstādīšanas dienas līdz dabasgāzes padeves pārtraukšanai, bet ne ilgāk kā divus gadus no Sistēmas operatora veiktās pēdējās pārbaudes vai no Skaitītāja uzstādīšanas dienas.
11. Dabasgāzes padeve gazificētajā objektā tiek atjaunota piecu darba dienu laikā pēc tam, kad Sistēmas operatoram ir samaksāts Parāds un ar Parāda piedziņu saistītie izdevumi, kā arī samaksāts par izlietotās dabasgāzes daudzumu, kas aprēķināts saskaņā ar Norēķinu kārtības 10. punktu, samaksāta kompensācija un ar dabasgāzes padeves pārtraukšanu un atjaunošanu saistītie izdevumi.
12. Ja Mājsaimniecības lietotājs vēlas pārtraukt dabasgāzes lietošanu vai mainīt dzīvesvietu, viņš iesniedz Sistēmas operatoram pieteikumu līguma izbeigšanai, paziņo Skaitītāja rādījumu dabasgāzes lietošanas pārtraukšanas brīdī un nodrošina Sistēmas operatora pilnvaroto pārstāvju netraucētu piekļušanu Mājsaimniecības lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmai un Skaitītājam. Galīgie norēķini ar Sistēmas operatoru Mājsaimniecības lietotājam ir jāveic piecu darbdienu laikā pēc dabasgāzes lietošanas pārtraukšanas. Dabasgāzes padeves pārtraukšanas izdevumus sedz Mājsaimniecības lietotājs. Dabasgāzes piegādes līgums var tikt izbeigts, ja Mājsaimniecības lietotājs ir izpildījis šajā punktā noteiktos pienākumus, tajā skaitā norēķināties par gazificētajā objektā saņemto dabasgāzi.
13. Ja Mājsaimniecības lietotājs pēc dzīvojamo telpu atbrīvošanas nav panācis vienošanos ar Sistēmas operatoru par dabasgāzes piegādes līguma izbeigšanu, viņš ir atbildīgs par izlietotās dabasgāzes samaksu līdz jauna dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanai ar citu dabasgāzes lietotāju.
14. Mājsaimniecības lietotājam ir tiesības veikt avansa maksājumus par turpmākajos norēķinu periodos saņemamo dabasgāzi. Tarifu vai piemērojamo nodokļu maiņas gadījumā par avansā veiktajiem maksājumiem tiek veikts pārrēķins atbilstoši Tarifam, akcīzes nodoklim un PVN dabasgāzes saņemšanas brīdī.

15. Ja Mājsaimniecības lietotājs atkārtoti kavē maksājumus, Sistēmas operators ir tiesīgs noteikt iepriekšēju samaksu (priekšapmaksu) mēneša vidējā maksājuma apmērā.
16. Ja Mājsaimniecības lietotājs ir pazaudējis vai sabojājis Sistēmas operatora nosūtītās maksājumu kvītis un lūdz tās izsniegt atkārtoti, Mājsaimniecības lietotājs sedz šo kvīšu izgatavošanas un nosūtīšanas izmaksas.
17. Ja Mājsaimniecības lietotājs ir pieteicies Sistēmas operatora klientu portāla <https://e-pakalpojumi.dabaszgaze.lv> (turpmāk – Portāls) izmantošanai un Sistēmas operators Mājsaimniecības lietotāja pieteikumu ir akceptējis, tad Mājsaimniecības lietotājam ir saistoši Portāla lietošanas noteikumi, Portālā veiktās darbības, kā arī Portālā sniegtā un saņemtā informācija.
18. Domstarpības starp Sistēmas operatoru un Mājsaimniecības lietotāju par samaksu vai citiem ar dabaszgāzes lietošanu saistītiem zaudējumiem, kas nodarīti Sistēmas operatoram, izšķir tiesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Norēķini ar Mājsaimniecības lietotājiem, kuru saņemtās dabaszgāzes uzskaitē ir uzstādīti Skaitītāji

19. Mājsaimniecības lietotāji, kuru saņemtās dabaszgāzes uzskaitē ir uzstādīti Skaitītāji, samaksu par norēķinu periodu veic pēc izlīdzinātā dabaszgāzes patēriņa.
20. Mēneša izlīdzināto dabaszgāzes patēriņu nosaka Sistēmas operators, dalot iepriekšējā pārskata perioda (parasti gads) faktisko patēriņu ar mēnešu skaitu pārskata periodā (parasti divpadsmit), vai vienojoties ar Mājsaimniecības lietotāju pirms dabaszgāzes lietošanas uzsākšanas. Nosakot mēneša izlīdzināto dabaszgāzes patēriņu Mājsaimniecības lietotājiem, kuri dabaszgāzi lieto apkurei, Sistēmas operators var koriģēt pārskata perioda faktisko patēriņu, ņemot vērā gada vidējo gaisa temperatūru.
21. Mājsaimniecības lietotājs veic maksājumus, izmantojot Sistēmas operatora pa pastu vai e-pastu nosūtītās mēneša vai avansa maksājuma kvītis. Kvītis nosūta vienu reizi gadā – 12 mēnešiem ar uzrādītu izlīdzināto mēneša patēriņu veselos kubikmetros (m³) vai tikai avansa kvītis. Ja nepieciešams, Mājsaimniecības lietotājs var pasūtīt kvīšu komplektu 12 mēnešiem.
22. Kvīti par attiecīgā mēneša maksājamo summu aizpilda Mājsaimniecības lietotājs, reizinot norēķinu periodā spēkā esošo viena kubikmetra Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN ar kvītī norādīto mēneša izlīdzināto patēriņu.
23. Par Tarifu izmaiņām Sistēmas operators informē Mājsaimniecības lietotāju ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību.
24. Vienu reizi gadā Sistēmas operators nosūta Mājsaimniecības lietotājam “Dabaszgāzes skaitītāja rādījuma nolasīšanas kartīti”. Mājsaimniecības lietotājs kartītē norādītajā datumā nolasa Skaitītāja rādījumu, ieraksta to kartītē un nosūta kartīti atpakaļ Sistēmas operatoram. Kartītes nosūtīšanu apmaksā Sistēmas operators. Mājsaimniecības lietotāji, kuri izmanto Portālu, Skaitītāja rādījumus paziņo Portālā. Pēc Sistēmas operatora iniciatīvas “Dabaszgāzes skaitītāja rādījuma nolasīšanas kartīte” var tikt nosūtīta Mājsaimniecības lietotājam biežāk nekā vienu reizi gadā.
25. Pamatojoties uz Skaitītāja rādījumiem, kas paziņoti atbilstoši Norēķinu kārtības noteikumiem, Sistēmas operators veido gada patēriņa pārskatu, kurā salīdzina faktisko patēriņu ar aprēķināto izlīdzināto patēriņu un kopējo pārskata periodā maksājamo summu ar faktiski samaksāto.

Gada patēriņa pārskatu veido par 12 mēnešiem, un tas var nesakrist ar kalendāro gadu. Atsevišķos gadījumos patēriņa pārskatu var veidot arī par īsāku vai garāku periodu. Ja patēriņa pārskatā ir aprēķināts Parāds, Mājsaimniecības lietotājam Parāds jāsamaksā. Ja patēriņa pārskatā ir aprēķināta pārmaksa, Mājsaimniecības lietotājs samazina turpmāk veicamos maksājumus par pārskatā norādīto pārmaksāto summu. Pārmaksu Sistēmas operators ieģrāmato kā no Mājsaimniecības lietotāja saņemtu avansa maksājumu.

Gada patēriņa pārskats tiek sagatavots elektroniski. Personas, kura sagatavo gada patēriņa pārskatu, rakstiskais paraksts tiek aizstāts ar tās unikālu elektronisko apliecinājuma kodu (autorizāciju), kas identificē gada patēriņa pārskata sagatavotāju un nodrošina dokumenta autentiskumu.

26. Ja Mājsaimniecības lietotājs pēc gada patēriņa pārskata saņemšanas veic avansa maksājumu par turpmākajiem 12 mēnešiem, Sistēmas operators aprēķina avansa maksājuma atlaidi. Atlaides lielums ir atkarīgs no patēriņa pārskatā aprēķinātā mēneša izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa lieluma:

- ja mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš ir 4 m^3 vai lielāks, tiek aprēķināta atlaide,
- ja mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš ir lielāks vai vienāds ar 7 m^3 , avansa maksājumu var veikt arī 3 daļās, katru reizi apmaksājot dabasgāzes patēriņu turpmākajos 4 mēnešos. Atlaide tiek aprēķināta par katru šajā punktā minēto avansa maksājumu, kas veikts noteiktajā termiņā.

Lai saņemtu atlaidi, avansa maksājums jāveic, ievērojot maksājumu termiņus, kuri norādīti patēriņa pārskatā. Atlaides tiek aprēķinātas Norēķinu kārtības 2. pielikumā noteiktajā apmērā. Piešķirtā atlaide tiek iekļauta nākamā gada patēriņa pārskatā.

27. Ja pārskata gada laikā tiek mainīts Tarifs vai piemērojamie nodokļi, Mājsaimniecības lietotājam, kura gada patēriņš ir lielāks par 0,5 tūkst. m^3 , tiek izsūtīta papildus "Dabasgāzes skaitītāja rādījuma nolāsīšanas kartīte". Mājsaimniecības lietotājs kartītē norādītajā datumā nolasa Skaitītāja rādījumu, ieraksta to kartītē un nosūta kartīti atpakaļ Sistēmas operatoram. Mājsaimniecības lietotāji, kuri izmanto Portālu, Skaitītāja rādījumus paziņo Portālā. Mājsaimniecības lietotājam, kura gada patēriņš ir mazāks par 0,5 tūkst. m^3 Skaitītāja rādījumu Tarifa vai piemērojamo nodokļu maiņas brīdī var noteikt aprēķinu ceļā, sadalot gada patēriņu proporcionāli pa mēnešiem.

28. Ja Mājsaimniecības lietotājs noteiktajā termiņā nav Sistēmas operatoram paziņojis Skaitītāja rādījumu vai faktiskais patēriņš būtiski atšķiras no iepriekšējā gada datiem, vai Sistēmas operatoram rodas pamatotas šaubas par patēriņa pareizību, Sistēmas operatoram ir tiesības:

28.1. pieprasīt atkārtotu Skaitītāja rādījumu nolāsījumu;

28.2. veikt Skaitītāja rādījumu kontrolpārbaudi;

28.3. noteikt Skaitītāja rādījumu aprēķinu ceļā, nepieciešamības gadījumā pielietojot Sistēmas operatora noteiktos sezonālātes koeficientus (3. pielikums).

29. Ja Mājsaimniecības lietotājam ir pamatota nepieciešamība būtiski samazināt vai palielināt Sistēmas operatora aprēķināto izlīdzinātā patēriņa lielumu, par to rakstiski jāpaziņo Sistēmas operatoram.

30. Gazificētajos objektos, kuros dabasgāzi lieto vairāki dzīvojamās ēkas vai dzīvokļa īrnieki vai īpašnieki un kuros dabasgāzes patēriņu uzskaita viens Skaitītājs, par dabasgāzi norēķinās atbildīgā persona (Mājsaimniecības lietotājs), kuru nosaka gazificētā objekta īpašnieks (īpašnieki). Sistēmas operators nerisina gazificētā objekta īrnieku vai īpašnieku savstarpējos strīdus par norēķiniem un dabasgāzes apgādes iekšējās sistēmas lietošanu.

31. Ja Sistēmas operators konstatē, ka Mājsaimniecības lietotājs ir paziņojis mazāku saņemtās dabasgāzes apjomu par gazificētajā objektā faktiski saņemto dabasgāzes apjomu, Sistēmas operators ir tiesīgs aprēķināt un piemērot Mājsaimniecības lietotājam Tarifu par Mājsaimniecības lietotāja saņemto, bet nepaziņoto dabasgāzes apjomu saskaņā ar augstāko Mājsaimniecības lietotājam piemērojamo Tarifu pēdējo 2 (divu) kalendāro gadu laikā vai augstāko Mājsaimniecības lietotājam piemērojamo Tarifu no dienas, kad Sistēmas operators ir klātienē konstatējis Skaitītāja rādījumu.
32. Ja Sistēmas operators konstatē, ka Mājsaimniecības lietotājs ir paziņojis lielāku saņemtās dabasgāzes apjomu par gazificētajā objektā faktiski saņemto dabasgāzes apjomu, paziņotajam, bet faktiski nesaņemtajam dabasgāzes apjomam tiek piemērots Tarifs, kas ir augstākais no Mājsaimniecības lietotājam piemērojamā Tarifa pēdējo 2 (divu) kalendāro gadu laikā vai augstākais Mājsaimniecības lietotājam piemērojamais Tarifs no dienas, kad Sistēmas operators ir klātienē konstatējis Skaitītāja rādījumu.
33. Katra mēneša maksa par dabasgāzi tiek aprēķināta, reizinot mēneša vidējo izlīdzināto patēriņu ar attiecīgajā mēnesī spēkā esošo Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN Ls/m³ ar precizitāti piecas zīmes aiz komata, rezultātu noapaļojot līdz divām zīmēm aiz komata. Veicot gala norēķinus par pārskata gada faktisko patēriņu, maksājamā summa tiek aprēķināta, reizinot attiecīgā perioda patēriņu ar Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN Ls/m³ ar precizitāti piecas zīmes aiz komata, gala summu noapaļojot līdz divām zīmēm aiz komata.

III. Norēķini ar Mājsaimniecības lietotājiem, kuru dzīvokļos nav uzstādīti skaitītāji

34. Mājsaimniecības lietotāji, kuru dzīvokļos nav uzstādīti Skaitītāji, aizpilda maksāšanas kvīti, norādot norēķinu periodu un maksu par dabasgāzi. Maksu par dabasgāzi aprēķina, ņemot vērā fiksētās dabasgāzes patēriņa normas 1 cilvēkam mēnesī:

- dzīvokļos ar centralizēto karstā ūdens piegādi – 6 m³ mēnesī,
- pārējiem – 9 m³ mēnesī.

Aprēķinot maksu par dabasgāzi, atbilstošo patēriņa normu reizina ar dzīvoklī dzīvojošo cilvēku skaitu un spēkā esošo Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN.

- Pielikumā -
1. pielikums “Dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās Mājsaimniecības lietotājiem”
 2. pielikums “Atlaides par avansa maksājumiem”
 3. pielikums “Sezonālītātes koeficienti, kas tiek pielietoti faktiskā patēriņa aprēķināšanai”

Komercepilnvarniece
Valdes locekle

A. Ulpe

Rīgā,
12.07.2010.
Reģ. Nr.18/12

1.pielikums

Norēķinu kārtībai par dabasgāzi
Mājsaimniecības lietotājiem

**Dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei
dzīvojamās un saimniecības ēkās Mājsaimniecības lietotājiem**

Nr. p.k.	Mēneši	Dabasgāzes patēriņa norma m ³ uz 1 cilvēku dzīvokļos ar:			Dabasgāzes patēriņa norma m ³ uz kopējās apsildāmās platības 1 m ² mājās vai dzīvokļos ar griestu augstumu:	
		gāzes plīti un centralizētu karstā ūdens apgādi	gāzes plīti, bez gāzes ūdenssildītājiem un centralizētas karstā ūdens apgādes	gāzes plīti un gāzes ūdens sildītājiem	līdz 2,5 m	virs 2,5 m
		1.	Janvāris	8.5	14.1	24.4
2.	Februāris	7.9	13.2	22.7	5.90	7.08
3.	Marts	8.2	13.7	23.7	5.52	6.63
4.	Aprīlis	7.6	12.7	22.0	3.67	4.41
5.	Maijs	7.1	11.8	20.4	0.38	0.45
6.	Jūnijs	5.8	9.6	16.6	0	0
7.	Jūlijs	4.1	6.9	11.8	0	0
8.	Augusts	4.3	7.1	12.3	0	0
9.	Septembris	5.8	9.6	16.6	0.38	0.45
10.	Oktobris	7.1	11.9	20.6	3.67	4.41
11.	Novembris	7.7	12.9	22.2	4.60	5.52
12.	Decembris	8.1	13.5	23.4	6.05	7.26
Kopā pa gadu:		82.2	137.0	236.7	36.8	44.16

PIEZĪME:

Ja dabasgāze tiek izmantota kā apkurei, tā sadzīves vajadzībām, kopējo patēriņu aprēķina, apkures daļai pieskaitot dabasgāzes patēriņu sadzīves vajadzībām, ņemot vērā cilvēku skaitu, dzīvokļa labiekārtotību un dabasgāzes izmantošanas veidu.

2.pielikums
 Norēķinu kārtībai par dabasgāzi
 Mājsaimniecības lietotājiem

Atlaides par avansa maksājumiem		
Mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš, m ³	Atlaide (ar PVN 10%), Ls	
	Ja gada avanss samaksāts vienā maksājumā	Avanss samaksāts trīs maksājumos
1	2	3
Līdz 3	-	-
4 - 6	1,05	-
7 - 10	1,76	0,33
11 - 20	2,86	0,55
21 - 30	5,50	1,10
31 - 41	8,14	1,54
42 - 66	8,14	1,54
67 - 83	10,78	1,98
84 - 166	17,38	3,52
167 - 250	27,50	5,94
> 250	44,00	8,14

Sezonālītātes koeficienti, kas tiek pielietoti faktiskā patēriņa aprēķināšanai

Mēnesis	Sezonālītātes koeficienti
Janvāris	2.08
Februāris	1.87
Marts	1.76
Aprīlis	1.21
Maijs	0.11
Jūnijs	0.09
Jūlijs	0.07
Augusts	0.07
Septembris	0.09
Oktobris	1.22
Novembris	1.49
Decembris	1.94
Kopā	12.00